

Aluevaltuustoaloite 8.4.2024

Hyvinvointialueen ja kuntien asuntopoliittinen työryhmä ikääntyvien asumisen kehittämiseksi

Suomen väestö ikääntyy vauhdilla. Kaikkein vanhimpien osuus kasvaa suhteellisesti eniten: 85 v. täyttäneiden määrä kaksinkertaistuu v. 2040 mennessä. Samanaikaisesti henkilöstöpula uhkaa kriisiytyä ja taloudelliset resurssit edellyttävät säästötoimenpiteitä.

Osa ympärivuorokautisen palveluasumisen paikoista ollaan muuttamassa yhteisölliseksi asumiseksi. Ympärivuorokautisen palveluasumisen osuutta vähennetään, vaikka asiakasmäärä ja tarve kasvavat.

Yhteisöllisen asumisen lainsäädäntö vaatii täsmentämistä, mutta sitä ei kuitenkaan pidä jäädä odottamaan, olemme jo nyt myöhässä toimivien asumisratkaisujen ja yhteisöllisyyttä tukevien elinympäristöjen suhteen. Myös muistisairauksien yleistymisen pitäisi huomioida ikääntyneiden asumisen ja ympäristön suunnittelussa.

Yhteisöllisyys tulisikin laajentaa koskemaan lähiympäristöä, jolloin puhutaan palvelu- ja yhteisökortteleista, esteettömistä ympäristöistä, seniorikeskuksista, muistikylistä tai ikäystävällistä kunnista.

Kunnilla on keskeinen rooli ikääntyneiden asumisen kehittämisessä myös ns. kaavamonopolin myötä. Asuntohankkeet ovat pitkäkestoisia, useita vuosia. Suunnittelulla ja toimeenpanolla on siis kiire.

Alueelliset erot ja tarpeet tulisi huomioida rakenteita suunniteltaessa. Harvaan asutuilla seuduilla arjessa selviytyminen on haasteellisempaa kuin keskuksissa. Asuntojen pitää olla muunneltavissa tarpeiden muuttuessa ja yhteisiä tiloja suunnitellessa huomioitava esimerkiksi kolmannen sektorin tarpeet.

Asumisratkaisuja ikääntyneille tulee monipuolistaa. Helposti muunneltavat, välimuotoisen asumisen tilat edistävät sitä, että ikääntynyt voisi asua samassa asunnossa mahdollisimman pitkään toimintakyvyn muutoksista huolimatta. Ikäystävällisten asuinalueiden kehittäminen hyödyttää kaikenikäisiä ihmisiä.

Esitämme, että perustetaan hyvinvointialueen ja kuntien asuntopoliittinen työryhmä ikääntyvien asumisen ja ikäystävällisten asuinalueiden kehittämiseksi yhteistyössä yritysten, ikääntyvien itsensä ja kolmannen sektorin kanssa.

Riitta Kuismanen

Minna Sarvijärvi

Milka Hanhela

Mervi Veijola

Leena Saarela

Taru Tolvanen

Mikko Aaltonen

Anne Nyman

Markku Virkamäki